

Mál nr. 350/2015
M og
vátryggingafélagið V v/ fjölskyldutryggingar.

Tjón á innbúi 3. nóvember 2014.

Gögn.

1. Málskot móttakið 16. september 2015 ásamt gögnum.
2. Bréf V dags. 27. september 2015.
3. Athugasemdir M með bréfi dags. 28. september 2015.

Málsatvik.

Í gögnum málsins kemur fram að lögregla hafi verið kölluð á vettvang í hús á Sogavegi í Reykjavík þar sem tilkynnt hafði verið um innbrot. Í sömu lögregluskýrslu kemur fram að gluggi á suðurhlíð hússins hafi verið opnaður og stormjárn hans hafi verið brotið í sundur. Í lögregluskýrslu kemur einnig fram að taldar eru líkur á því að farið hafi verið inn í íbúð M með þeim hætti og fjarlægðir munir í hans eigu. Það kemur einnig fram í lögregluskýrslu að tiltekinn einstaklingur er grunaður um verksaðinn en skv. frekari upplýsingum frá lögreglu í september 2015 var rannsókn málsins hætt vegna ónógra sannana þar um.

M telur að greiða eigi bætur úr innbústryggingu fjölskyldutryggingar hjá V og telur að sýnt sé með lögregluskýrslu að ákvæði 4.6 í vátryggingarskilmálum sé uppfyllt þar sem aðstæður á vettvangi hafi verið þannig að skýr og greinileg merki hafi verið þar um innbrot, þ.e. að í lögregluskýrslu komi greinilega fram að stormjárn á glugga hafi verið spennt upp. Það beri með sér skýr og greinileg merki um innbrot. Auk þess vísar M því á bug að brotið hafi verið gegn varúðarreglu í vátryggingarskilmálum, nánar tiltekið gr. 4.6 enda hafi íbúð verið læst og gluggi lokaður. Einnig vísar M á bug fordæmisgildi Hrd. 474/2006, sem vísað er til í bréfum V. M telur að þröng túlkun V á vátryggingarskilmálum sé ekki tæk og að öll skilyrði til greiðslu bóta séu fyrir hendi.

V telur að ummæli og umfjöllun í lögregluskýrslu bendi til þess að ekki séu skýr og greinileg merki um innbrot á vettvangi. V vísar því einnig á bug að í því orðalagi felist varúðarregla og vitnar til túlkunar nefndarinnar, í máli hennar nr. 180/20185, á sama ákvæði í vátryggingarskilmálum. V telur að nefndin túlki lög um vátryggingarsamninga nr. 30/2004 ranglega eða misskilji efni þeirra og vísar til annarra ákvæða í skilmálum til samanburðar. Einnig vísar V til Hrd. 474/2006 sem fordæmis vegna túlkunar á sambærilegu ákvæði í vátryggingarskilmálum þar sem Hæstiréttur taldi ósannað að um skýr og greinileg merki um innbrot væri að ræða.

Álit.

Ágreiningur í málinu lýtur að því hvernig eigi að túlka tiltekið ákvæði í vátryggingarskilmálum V. Nánar tiltekið er um að ræða gr. 4.6. sem segir að vátryggingin bæti tjón á hinu vátryggða af völdum: „Innbroti í læsta íbúð, bifreið, einkabát, einkaloftfar. Vátryggingin bætir jafnframt innbrotshjófnað í sumarhús, hjólhýsi og veiðihús þegar búð er í þeim. Hámarksbætur í hverju innbrotstjóni í bifreið, einkabát og einkaloftfar, bílskúr og geymslu utan íbúðarhúsnæðis eru 5% af vátryggingarfjárhæð innbúsins, þó eru hámarksbætur vegna þjófnaðar á geisladiskum 1% af vátryggingarfjárhæðinni. Auk tjóns á vátryggðu innbúi bætir félagið skemmdir á íbúðinni sökum innbrotins, að undanskildum brotnum rúðum, með allt að 5% af vátryggingarfjárhæðinni. Það er skilyrði fyrir greiðsluskyldu félagsins að lögregluskýrslu skilað sem sönnun fyrir tjóni og að á vettvangi séu greinileg ótvíræð merki þess að brotist hafi verið inn. Varúðarregla: Læsa ber tryggilega íbúðarhúsinu, bílum og öðrum þeim stöðum sem vátrygging þessi tekur yfir þegar þessir staðir eru mannlausir eða heimilisfólk í svefni. Ennfremur ber að loka gluggum og krækja

aftur og ganga að öðru leyti þannig frá að óviðkomandi eigi ekki greiðan aðgang að verðmætum.“

Ákvæðið geymir því bæði orðalag sem lýtur að gildissviði sem og varúðarreglu. Það orðalag er sett fram með þeim hætti af hálfu V í stöðluðum samningsskilmálum váttryggingarinnar. Í þeim váttryggingarskilmálum er einnig vitnað til laga nr. 30/2004 um váttryggingarsamninga sem geyma ófrávikjanlegar reglur sem varða samningssamband milli váttryggingartaka og váttryggingafélags. Líta verður til ákvæðis gr. 4.6 í ljósi túlkunar á umræddum lögum, þá sérstaklega 26. gr. þeirra. Þar kemur fram að váttryggingafélag geti takmarkað ábyrgð sína að fullu eða að hluta ef brotið er gegn varúðarreglum sem tilgreindar eru í váttryggingaskilmálum. Varúðarreglur eru skilgreindar í 2. gr.e. í lögunum sem þær reglur sem geyma fyrirmæli til váttryggingartaka um tilteknar ráðstafanir t.d. um það hvernig geyma skuli váttryggðan hlut. Varúðarregla í skilmálum V gefur þau fyrirmæli til M að hann læsi tryggilega t.d. bifreiðum og gangi þannig frá að óviðkomandi eigi ekki greiðan aðgang að verðmætum. Verða skilyrði um greinileg og ótvíræð merki um innbrot ekki skilin öðruvísi en að það séu í raun frekari fyrirmæli um geymslu innbús í skilningi 2. gr. laga um váttryggingarsamninga. Verða því tilvitnuð atriði í orðalagi gr. 4.6 ekki túlkun öðruvísi en svo að þau séu í raun og í heild sinni *fyrirmæli til váttryggðs um hvernig hann á að geyma váttryggðan hlut, þ.e. varúðarregla* og fær sú skýring stoð í lögskýringargögnum laga um váttryggingarsamninga um 26. gr. laganna. Hér er um að ræða afstöðu nefndarinnar til umrædds ákvæðis eins og það kemur fyrir í váttryggingarskilmálum og fjallað hefur verið um í öðrum niðurstöðum hennar, t.d. máli nr. 180/2015. Þessi afstaða byggir ekki á misskilningi nefndarinnar heldur á túlkun hennar á því með hvaða hætti lög um váttryggingarsamninga setja hlutlægum ábyrgðartakmörkunum mörk.

Það er V í lófa lagið að orða váttryggingarskilmála sína með þeim hætti að gildissviðsákvæði váttrygginga sem þessara sé skýrt og að slík ákvæði feli ekki í raun í sér fyrirmæli til váttryggðs sem jafna má til varúðarreglna. Á meðan ákvæði í gr. 4.6 er orðað með þeim hætti sem greint hefur verið, verður það hins vegar talið svo nátengt fyrirmælum til váttryggðs að það feli í raun í sér varúðarreglu. Í Hrd. 474/2006 er fjallað um réttarástand í tíð eldri laga um váttryggingarsamninga nr. 20/1954. Verður hann því ekki talinn hafa fordæmisgildi vegna þessa máls sem gerist í tíð fyrrnefndra laga nr. 30/2004.

Við mat á því hvort M hafi brotið gegn varúðarreglu gr. 4.6 verður að líta til gagna málsins og að V ber sönnunarbyrði fyrir því að M hafi brotið gegn þeirri reglu. Í lögregluskýrslu kemur fram að við rannsókn á vettvangi hafi verið upplýst að brotið hafi verið úr festingu í gluggakarmi glugga, neðan við gluggafagið og greinilegt að stormjárn hafi verið spennt til. Þó ekki hafi fundist fíngraför eða önnur för á vettvangi þykja fyrrnefnd ummerki benda eindregið til þess að farið hafi verið inn um lokaðan glugga auk þess sem ekkert hefur komið fram í málinu sem gefur til kynna að íbúð M hafi ekki verið læst eins og fyrirmæli varúðarreglunar gefa til kynna. Hallann af slíkum sönnunarskorti ber V. Verður því fallist á greiðslu bóta úr innbústryggingu fjölskyldutryggingar M.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum úr innbústryggingu fjölskyldutryggingar hjá V.

Reykjavík 20. október 2015.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.